

Chichibio e le grue

Giovanni Boccaccio

Chichibio e le grue

per Giovanni Boccaccio (1313-1375)

traducite in interlingua per Alberto Mardegan

Composition e correctura: Thomas Breinstrup

Publicate: [mense anno]

© 2006-2025 Alberto Mardegan e Union Mundial pro Interlingua

Tote derechos reservate. Iste texto es facite disponibile pro uso non-commercial solamente. Tote formas de re-vendita o re-distribution electronic o imprimate es prohibite sin permission in scripto. Nulle parte de iste publication pote assi esser reproducite, copiate, conservate in un systema de cercar o transmittite in ulle forma o per ulle methodo: graphic, electronic, mechanic, photographic, registrate sur disco o cassetta, transferite a bases de datos o in altere maniera sin permission in scripto. Es permittite citar in recensiones con indication del fonte.

Bibliotheca electronic **in interlingua**

www.interlingua.com

Le Bibliotheca electronic in interlingua es un collection de eLibros, redigite e publicate per le Union Mundial pro Interlingua (UMI), www.interlingua.com

Chichibio e le grue¹

Decameron, quarte novella del sexte die

Il viveva in Florentia un nobile citatano, appellate senior Currado, cognoscite per totes pro su splendor e generositate, qui semper se delectava in canes e aves, pro non parlar de su plus importante operas. Il eveniva un die, presso Peretola, que con le falcon ille prendeva un belle grue e, trovante lo juvene e grasse, lo mandava a un su habile cocinero, qui se appellava Chichibio e esseva venetian, pro preparar lo con grande cura e servir lo a cena.

Chichibio lo prendeva e immediatamente lo preparava, lo poneva super le foco e initiava a cocer lo; e quando le grue esseva proxime al coction, un agradabilissime odor se diffundeva per tote le aere. Il eveniva que un juvene femina del pais, qui se appellava Brunetta e de qui Chichibio esseva fortemente inamorate, entrava in le cocina e, in sentir le odor del grue, e vidente lo, multo precava Chichibio pro haber un coxa.

– Jammais! – ille respondeva – Io non pote dar vos lo.

Donna Brunetta se turbava multo, e le diceva:

– In fide de Deo, si tu non me lo da, tu nunquam habera de me ulle favor! – e, pro dicer lo in breve, illes debattea multo. Al fin, Chichibio, pro non deluder su amata, remo-

¹ grue: grande ave con longes gambas (*Grus grus*)

veva un coxa del grue e lo dava a illa.

Al cena, quando le grue sin coxa esseva portate ante Currado e alicun su invitados, Currado se sorprendeva e faceva venir Chichibio pro demandar le que habeva accidite con le altere coxa del grue. E le venetian mentitor le respondeva:

– Senior, grues non ha plus que un coxa e un gamba.

Currado le diceva turbate:

– Que diabolo, illos ha solmente un coxa e un gamba?

An isto es le prime grue que io vide?

Chichibio continuava:

– Il es como io dice, senior; e quando vos vole, io vos lo demonstrara con illos vive.

Currado, pro non enoiar le invitados que ille habeva, non continuava le discussion, ma diceva:

– Sia! Nos los videra deman matino, e si il es como tu dice, io essera contente; ma io te jura sur le corpore de Christo que, si il essera alteremente, io te facera batter in maniera tal, que tu semper vadera rememorar mi nomine con enorme sufferentia, si tu supervivera a isto.

Le parolas finiva pro ille vespere, ma in le matino sequente de bon hora, Currado, qui ancora esseva furiose, se eveliava plen de ira e comandava que le cavallos esseva preparete; e faceva salir Chichibio sur un cavallastro, e illes partiva al ripa del fluvio, ubi usualmente al initio del die on pote vider le grues.

– E nunc on videra, qui inter nos duo es le mentitor! –

ille diceva menaciante.

Chichibio, vidente que le ira de su patron esseva ancora ben vive, e que ille doveva provar su mentita, cavalcava juxta su patron, con grandissime pavor. Ille haberea volite fugir, si ille poteva; ma post que ille non poteva, ille reguardava circum se, sin saper que facer, e toto lo que ille videva le pareva esser grues stante con duo pedes.

Arrivate al fluvio, ille primo videva dece-duo grues sur le ripa, totes stante con un pede sol, assi como illos face quando illos dormi. Allora subito ille diceva a Currado:

– Nunc vos pote ben vider, senior, que heri io vos diceva le veritate: que grues ha solmente un coxa e un pede, si vos reguarda los que sta ibi.

Currado, vidente los, replicava:

– Attende, que io va monstrar te que illos ha duo! – e post vader plus proxime a los, ille critava – Ho! Ho! – e immediatamente tote le grues poneva a terra le altere pede e post alicun passos illos initiava a fugir. Allora Currado se tornava a Chichibio e le diceva:

– Que sembla a te, voraciastro. An non il te pare que illos ha duo gambas?

Chichibio, meraviliate, sin quasi saper in qual mundo on viveva, respondeva:

– Senior, si! Ma vos non critava “Ho! Ho!” a illo de heri vespere; perque si vos critava, illo haberea mittite foras su altere coxa e pede, assi como istos ha facite!

A Currado iste responsa placeva tanto, que tote su ira se

converteva in allegrezza e riso, e diceva:

– Chichibio, tu ha ration, io haberea ben debite facer assi!

E in iste maniera Chichibio, con su preste e mordace responsa, salvava se del periculo e se repacificava con su patron.

Super le libro

“Chichibio e le grue” es un novella per le autor italian Giovanni Boccaccio (1313-1375). Illo esseva traducite in interlingua per Alberto Mardegan, Italia, e presentate per ille durante le 17e conferentia international de interlingua in Svedia in 2006.

Giovanni Boccaccio esseva un importante humanista del renascentia e autor de plure obras importante como “Decameron” e poemas in su lingua materne, italiano. Contrari a autores contemporanee, Boccaccio presenta su personas como realistic, spirituose e intelligente.

“Decameron”, del qual iste novella es parte, es un collection de novellas, scribite 1349-1353. Le titulo significa in greco “dece dies” e refere al structura del obra de dece x dece historias.

Interlingua es un instrumento practic de communication international. Milliones comprende interlingua immediatamente. Le prime libro de interlingua esseva publicate in 1951, quando le International Auxiliary Language Association (IALA) post 27 annos de studios scientific e lingual publicava “Interlingua-English Dictionary”.

Le Union Mundial pro Interlingua (UMI) es un organisation international, sin scopos lucrative, pro promover e diffunder le international lingua auxiliar interlingua, publicate in 1951 per le “International Auxiliary Language Association” (IALA). Le Consilio General determina le politica general del UMI. Le Consilio Executive face le labores quotidian del UMI. Le UMI esseva fundate le 28 de julio 1955 in Tours, Francia, e esseva registrate como association no. 0911004931 al subprefectura de Étampes, Francia, le 3 de agosto 2006. Le UMI collabora con le organisationes national de interlingua.